

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิด และกำหนดแนวทางในการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร (population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานบริษัท ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด รวมทั้งสิ้น 2,522 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2553)

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้แทนของประชากรจากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้เท่ากับ 335 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (quota sampling) อย่างมีสัดส่วน แต่ละหน่วยงาน โดยการสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

รายละเอียดชื่อหน่วยงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนพนักงานในหน่วยงาน และจำนวนพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

จำนวนพนักงานในหน่วยงานและกลุ่มตัวอย่าง

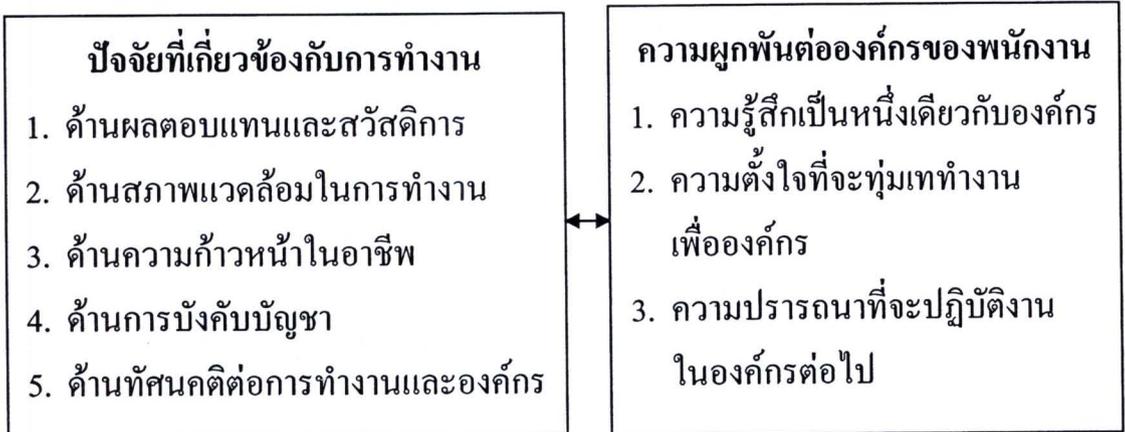
ลำดับที่	หน่วยงาน	จำนวนพนักงานทั้งหมด (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.	สำนักกำกับและตรวจสอบ	15	2
2.	สำนักกรรมการผู้จัดการ	5	1
3.	ฝ่ายการตลาด	7	1
4.	ฝ่ายสื่อสารองค์กร	27	3
5.	ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล	21	3
6.	ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	48	6
7.	ฝ่ายบัญชี	28	4
8.	ฝ่ายการเงิน	14	2
9.	สำนักรองกรรมการผู้จัดการ	32	4
10.	ฝ่ายพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต	9	1
11.	ฝ่ายประกันชีวิตข้าราชการ	50	7
12.	ฝ่ายประกันชีวิตกลุ่ม	32	4
13.	ฝ่ายขายช่องทางองค์กร	24	3
14.	ฝ่ายกิจการสาขา	1,660	221
15.	ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์	17	2
16.	ฝ่ายสินไหม	55	7
17.	ฝ่ายคณิตศาสตร์และสถิติ	25	3
18.	ศูนย์สุขภาพ	8	1

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	หน่วยงาน	จำนวนพนักงาน ทั้งหมด (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
19.	ฝ่ายบริหารอสังหาริมทรัพย์	64	8
20.	ฝ่ายปฏิบัติการประกันชีวิต	111	15
21.	สายงานลงทุน	115	15
22.	ฝ่ายบริหารบุคคลตัวแทน	17	2
23.	ฝ่ายพิจารณารับประกัน	36	7
24.	ฝ่ายขายช่องทางตัวแทน	93	12
25.	ฝ่ายวิเคราะห์ผลงาน	12	1
	รวม	2,522	335

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

ภาพ 2 ตัวแปรที่ศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน ระดับตำแหน่งและหน่วยงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ ให้เลือกตอบตามความเป็นจริง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด โดยศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำงาน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทนและสวัสดิการ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการบังคับบัญชา และทัศนคติต่อการทำงานและองค์กร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) โดยให้ทางเลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด โดยศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับองค์กร ด้านความตั้งใจที่จะทุ่มเททำงานเพื่อองค์กร และด้านความปรารถนาที่จะปฏิบัติงานในองค์กรต่อไป ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ มาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) โดยให้ทางเลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 16 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารด้านวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันในองค์กร โดยใช้เป็นแนวทางในการตั้งกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะทุกตัวแปร

2. ร่างข้อคำถามให้สอดคล้องกับค่านิยมคัมภีร์ของทุกตัวแปร
3. ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (content validity) เพื่อพิจารณาว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษาหรือไม่ และเพื่อเป็นการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยการหาความเที่ยงตรงในเนื้อหา (validity) ของเครื่องมือ แล้วนำมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence--IOC)
4. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ดูภาคผนวก ข)
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มพนักงานบริษัท ไทยสมุทร-ประกันชีวิต จำกัด ซึ่งมีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามนั้นมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบ Item-Total Correlation ได้ค่าระหว่าง 0.73-0.98 (ดูภาคผนวก ค) และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเท่ากับ 0.98 และด้านความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ทำหนังสือแนะนำผู้วิจัยจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการวิจัยครั้งนี้ให้กลุ่มประชากรทราบ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่แจกให้พนักงาน โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและขอรับคืนด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนครบและมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ
3. นำแบบสอบถามมาบันทึกลงรหัส และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และหน่วยงานที่สังกัด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	พนักงานมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
3.50-4.49	พนักงานมีความคิดเห็นด้วยมาก
2.50-3.49	พนักงานมีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
1.50-2.49	พนักงานมีความคิดเห็นด้วยน้อย
1.00-1.49	พนักงานมีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

3. หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กร โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson's product-moment correlation) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538, หน้า 144)

ค่ามากกว่า 0.8 ขึ้น ไปถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูงหรือสูงมาก

ค่าระหว่าง 0.6-0.8 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าระหว่าง 0.4-0.6 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าระหว่าง 0.2-0.4 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าต่ำกว่า 0.2 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

4. ข้อเสนอแนะในการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท ไทยสมุทร-ประกันชีวิต จำกัด วิเคราะห์โดยใช้วิธีการสรุปความและแจกแจงความถี่